

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpovědnost za vady prodané věci I.

Prodávající odpovídá za vady, které má prodaná věc při převzetí kupujícím. U věci použitých neodpovídá za vady vzniklé jejich použitím nebo opotřebením. U věci prodávaných za nižší cenu neodpovídá za vadu, pro kterou byla sjednána nižší cena (§619 odst. 1 OZ). Nejde-li o věci, které se rychle kazí, nebo o věci použité, odpovídá prodávající za vady, které se vyskytnou po převzetí věci v záruční době, tedy v tzv. záruce (§ 619 odst. 2 OZ).

Na začátek bych rád poznamenal, že odpovědnost za vady má dvojí funkci. Jedna spočívá v reparaci majetkové újmy způsobené vadným plněním směrem ke kupujícímu a druhá spočívá v preventivním působení na obchodníky, aby poskytovaly své služby řádně. Odpovědnost podle § 619 a násl. OZ je odpovědností objektivní, při které nezáleží na zavinění.

Prodávající odpovídá za vady, které má prodaná věc při převzetí kupujícím. U věci použitých neodpovídá za vady vzniklé jejich použitím nebo opotřebením. U věci prodávaných za nižší cenu neodpovídá za vadu, pro kterou byla sjednána nižší cena (§619 odst. 1 OZ). Nejde-li o věci, které se rychle kazí, nebo o věci použité, odpovídá prodávající za vady, které se vyskytnou po převzetí věci v záruční době, tedy v tzv. záruce (§ 619 odst. 2 OZ).

Odpovědnost za vady prodané věci podle § 619 je odpovědností ze zákona, která nemůže být omezena ani smluvně, ani jednostranným prohlášením prodávajícího. K uplatnění práv z odpovědnosti za vady prodané věci je zásadně oprávněn kupující, popř. ten, který je oprávněn jej zastupovat. Tyto vady však již nemůže uplatnit další nabyvatel, na kterého kupující převedl koupenou věc.

Odpovědnost prodávajícího zahrnuje:

- a) zákonnou odpovědnost za vady, která se vztahuje na vady, jež má prodaná věc při převzetí kupujícím (§ 619 odst. 1 OZ),
- b) záruční odpovědnost za vady, tj. za vady, které se vyskytnou po převzetí věci kupujícím (§ 619 odst. 2 OZ).

Co se pojmu „vada“ týká, tak pokud jde o faktické vady věci (a ty nás především zajímají), mohou se týkat jejich vlastností, funkce i vzhledu. Tyto vady nemusí mít povahu výrobní, ale mohly např. vzniknout i manipulací věcí. Vadou je i to, jestliže věc neodpovídá předpisům, které jsou pro její použití stanoveny. Rovněž odpovědnost za vady zjevné není vyloučena. Při uplatňování práv z odpovědnosti za vady není rozhodující, zda jde o vady prodávajícímu známé či nikoliv.

Je třeba si také uvědomit, že odpovědnost je u věci, které jsou prodávány se slevou, vyloučena pouze ohledně těch vad, pro které se poskytuje sleva, tj. pro jiné vady platí odpovědnost v plném rozsahu. Někteří obchodníci, ať vědomě či nevědomě, tento fakt nerespektují a při koupi zlevněného zboží, které má nějakou vadu, kupujícího nesprávně upozorní, že na takto zlevněné zboží se záruka vůbec nevztahuje.

Na prodej věcí prodaných s výprodejovým nebo posezónním snížením ceny (u těchto věcí nedochází ke zlevnění v důsledku vady) nedopadá výše zmíněné ust. § 619 odst. 1 OZ, takže obchodník u takto prodaných věcí odpovídá za vady v plném rozsahu.

U věcí použitých neodpovídá prodávající za vady, které vznikly opotřebením věci, anebo které se projeví později. I zde je však dána odpovědnost za vady, které tu existovaly v době převzetí věci.

Nyní k problematice záruční doby. V § 620 odst. 1 OZ se stanoví, že záruční doba je šest měsíců; jde-li o prodej potravinářského zboží, je záruční doba osm dní, u prodeje krmiv tři týdny a u prodeje zvířat šest týdnů. Je-li na prodávané věci, jejím obalu nebo návodu k ní připojeném vyznačena lhůta k použití věci, neskončí záruční doba před uplynutím této lhůty.

Význam záruční doby spočívá v tom, že práva z odpovědnosti za vady, která nejsou v jejím průběhu uplatněna, zaniknou (srov. § 626 odst. 1 OZ). Její další význam spočívá v tom, že ohledně vad, které se v jejím průběhu projeví, není třeba dokazovat, že existovaly již při převzetí, pokud nejde o případ uvedený v § 619 odst. 2 OZ. Od záruční doby je třeba odlišovat tzv. expirační lhůtu podle druhé věty výše zmíněného § 620 odst. 1 OZ. Tato lhůta může záruční lhůtu prodloužit, ale nikoli jí zkrátit.

Ustanovení § 620 odst. 2 OZ hovoří o tom, že u věcí které jsou určeny k tomu, aby se jich užívalo po delší dobu, stanoví zvláštní předpisy záruční dobu delší než šest měsíců. Záruční doba přesahující šest měsíců se může týkat i jen některé součástky věci. Proávající je povinen vydat kupujícímu při prodeji záruční list s vyznačením záruční doby.

Třetí odstavec pak uvádí, že prohlášením v záručním listě vydaném kupujícímu, může prodávající poskytnout záruku přesahující rozsah záruky, tak jak je stanovena v občanském zákoníku. V záručním listě určí prodávající podmínky a rozsah této záruky.

Delší záruční doba, než je stanovena v § 620, může vyplývat buď ze zvláštního předpisu anebo z prohlášení v záručním listě podle § 620 odst. 3 OZ. Může být poskytnuta jak pro celý výrobek, tak i pro jeho součást.

Záruční doby začínají běžet od převzetí věci kupujícím. Má-li koupenou věc uvést do provozu jiný podnikatel než prodávající, začne záruční doba běžet až ode dne uvedení věci do provozu, pokud kupující objednal uvedení do provozu nejpozději do tří týdnů od převzetí věci a řádně a včas poskytl k provedení služby potřebnou součinnost. Počátek záruční doby se tak odsouvá pouze v případě, že jsou splněny všechny podmínky výše uvedené. Pokud není splněna kterákoliv z nich, počíná záruční doba běžet ode dne převzetí věci.

Ustanovení § 621 OZ o tom, že záruční doba začíná běžet až převzetím věci, má význam zejména v případech, kdy uzavření smlouvy a převzetí věci nespádají v jeden okamžik (např. prodej na objednávku).

V příštím článku se budu věnovat zejména problematice samotného reklamačního řízení, tj. uplatnění práv z odpovědnosti za vady u prodávajícího a také některým dalším souvisejícím otázkám.

Josef Jirkal

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)